

Suomen luonnon tilasta

ja siihen vaikuttavista paineista

Atte Moilanen

Tutkimusjohtaja, biodiversiteetti- ja ekoinformatiikka

Helsingin yliopisto – LUOMUS & Geotieteiden laitos

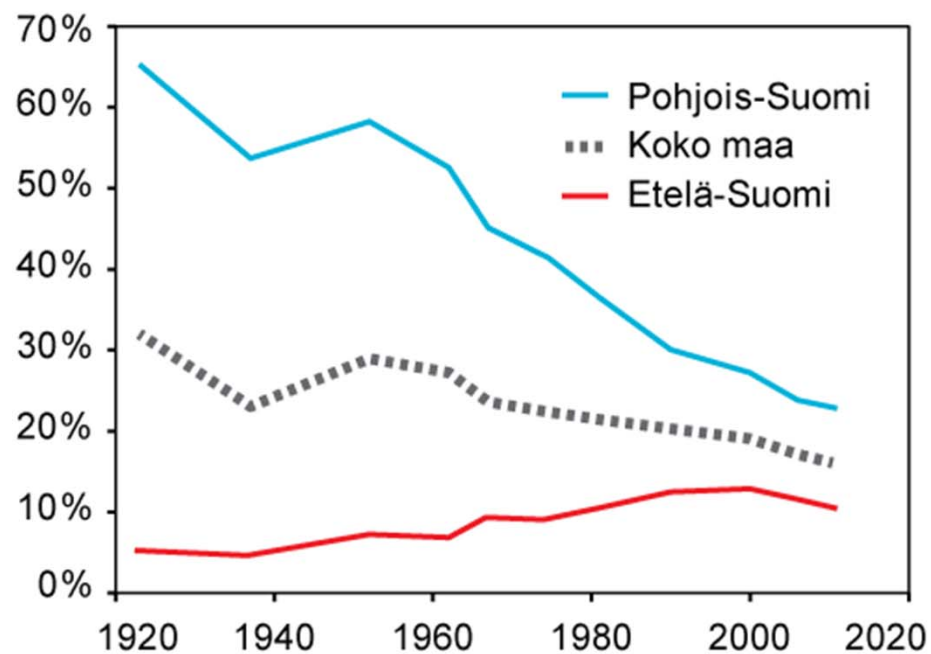
KUVAT: www.luonnontila.fi ja A.M.

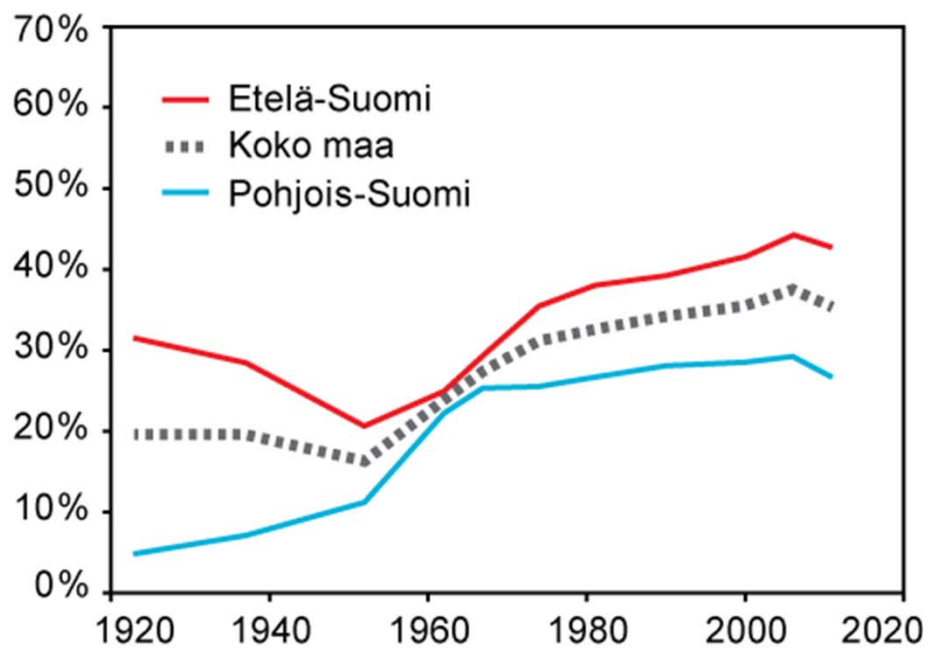
METSÄT

IKÄRAKENNE

Yli 100-vuotiaat metsät

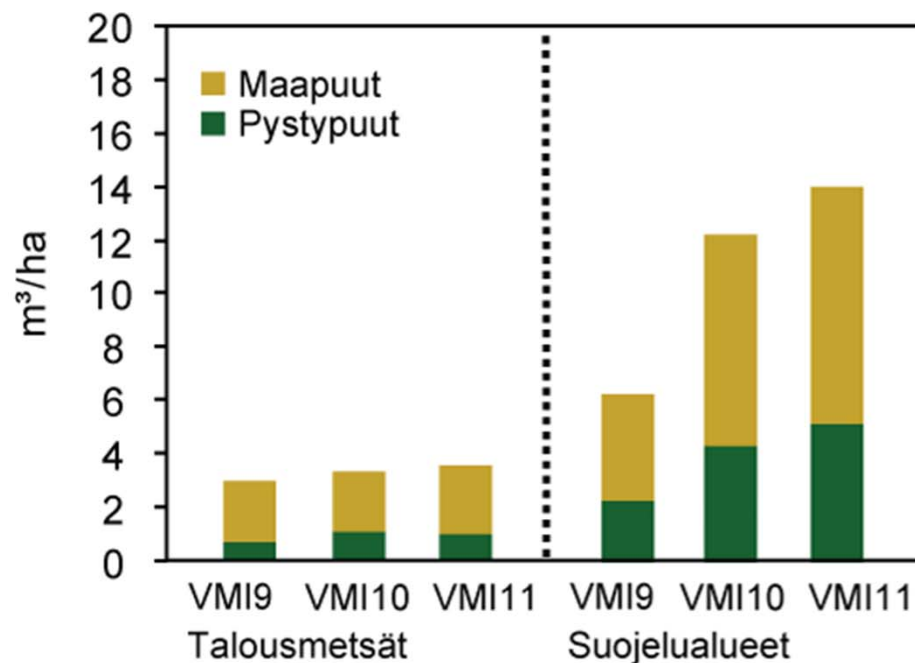
alle 40-vuotiaat metsät

Lähde: Luonnonvarakeskus

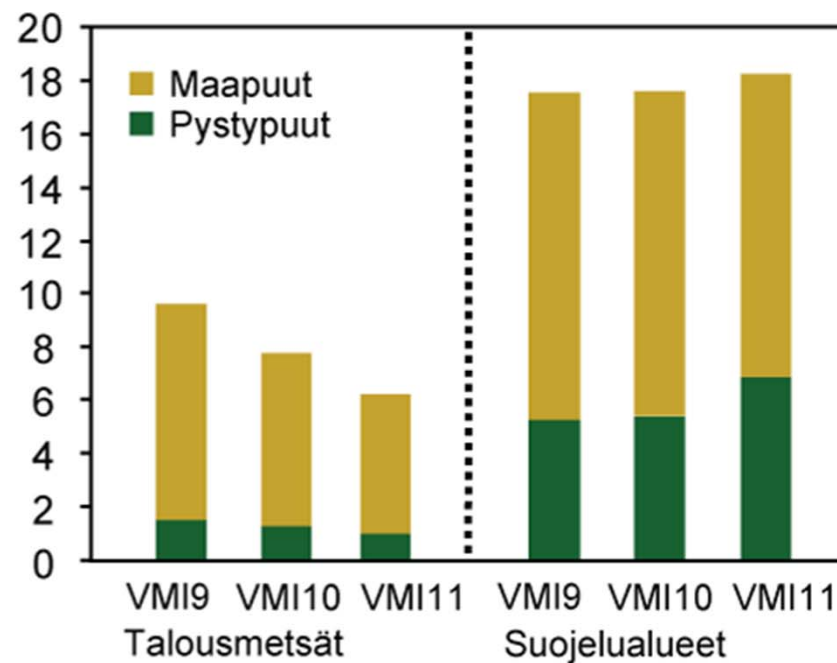
LAHOPUU

Etelä-Suomi

VMI9 = Valtakunnan metsien inventointi 1996–2003

Pohjois-Suomi

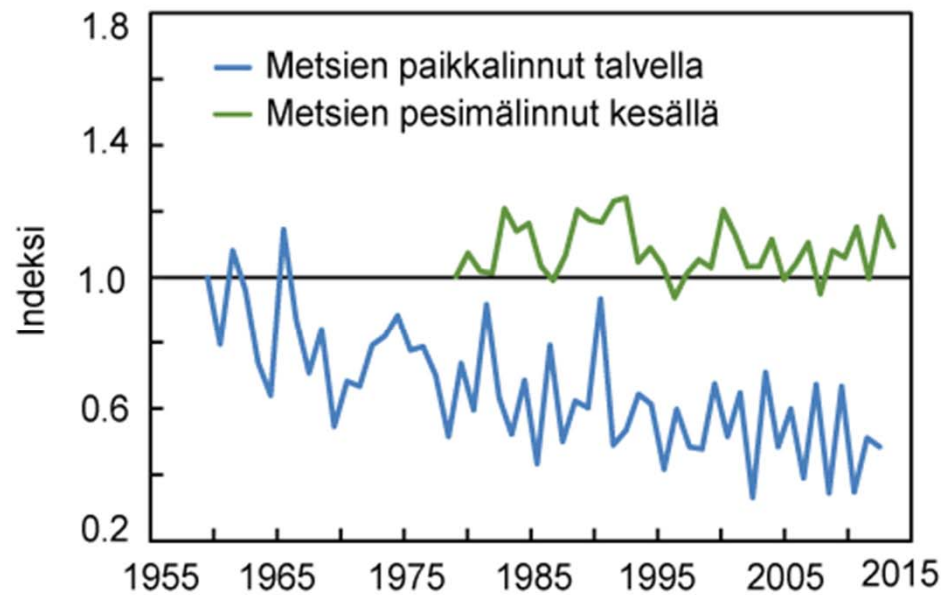

VMI10 = 2004–2008

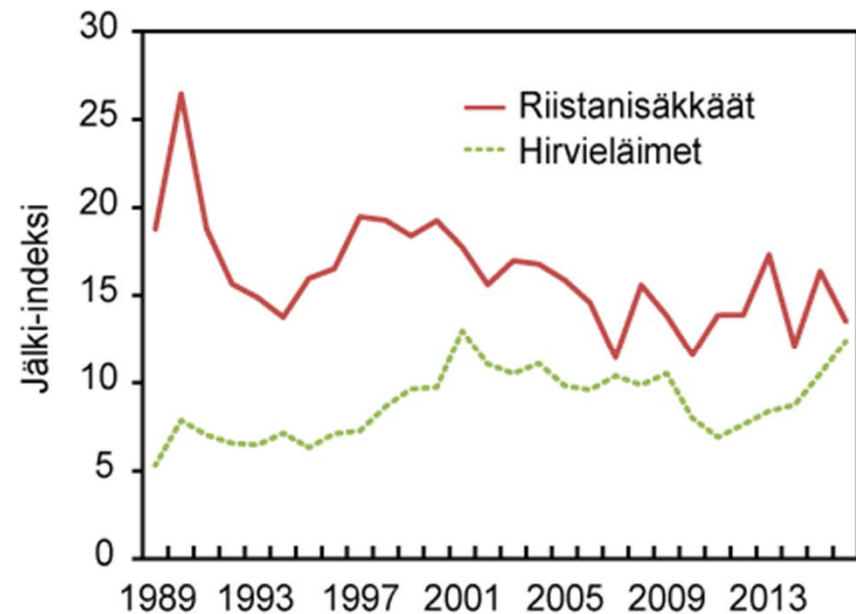
VMI11 = 2009–2013

Lähde: Luonnonvarakeskus

METSIEN LINNUT JA RIISTANISÄKKÄÄT

Lähde: Luomus

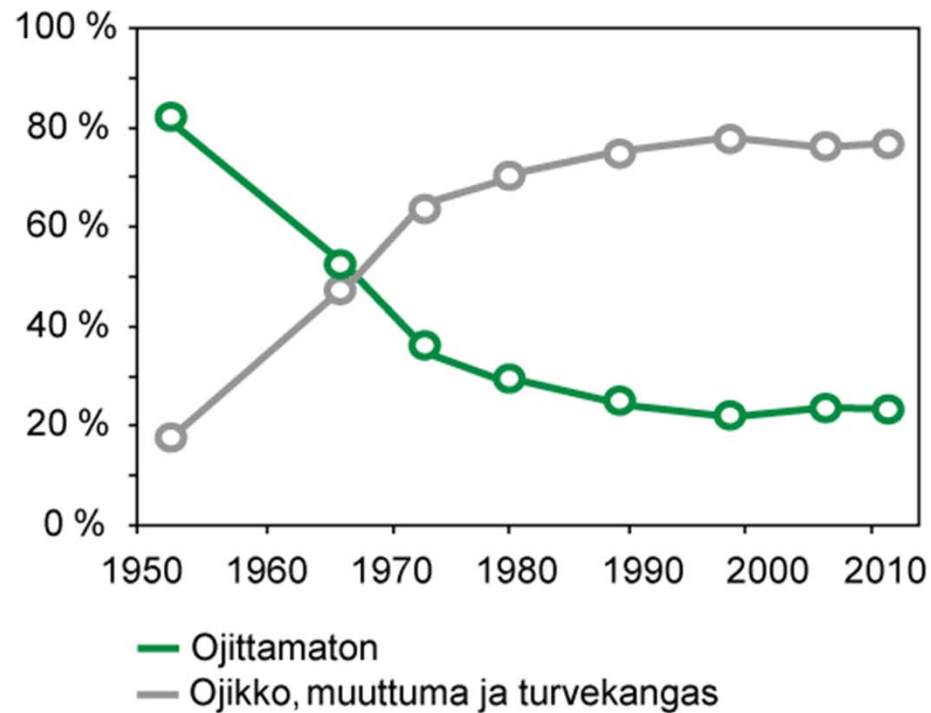
Lähde: Luonnonvarakeskus

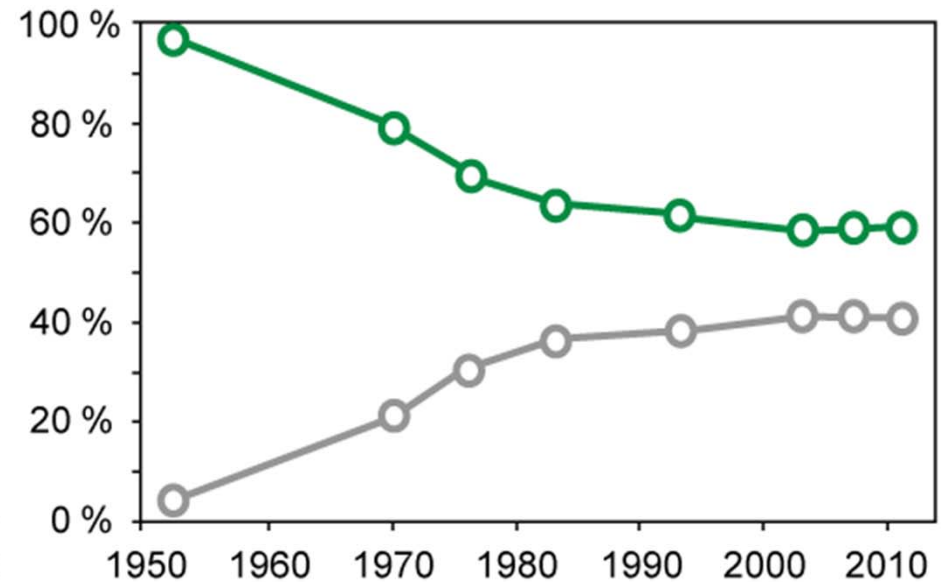
SUOT

SOIDEN OJITUS

Etelä-Suomi

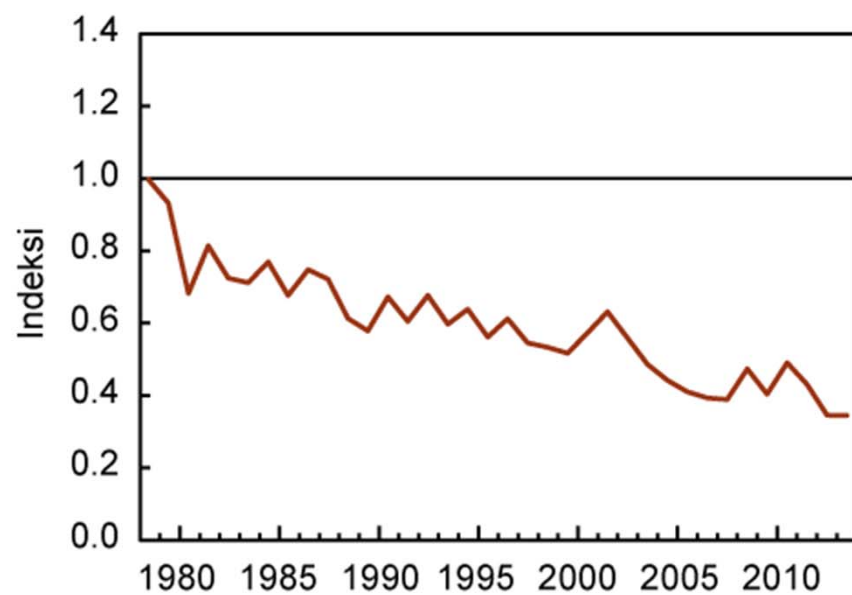
Pohjois-Suomi

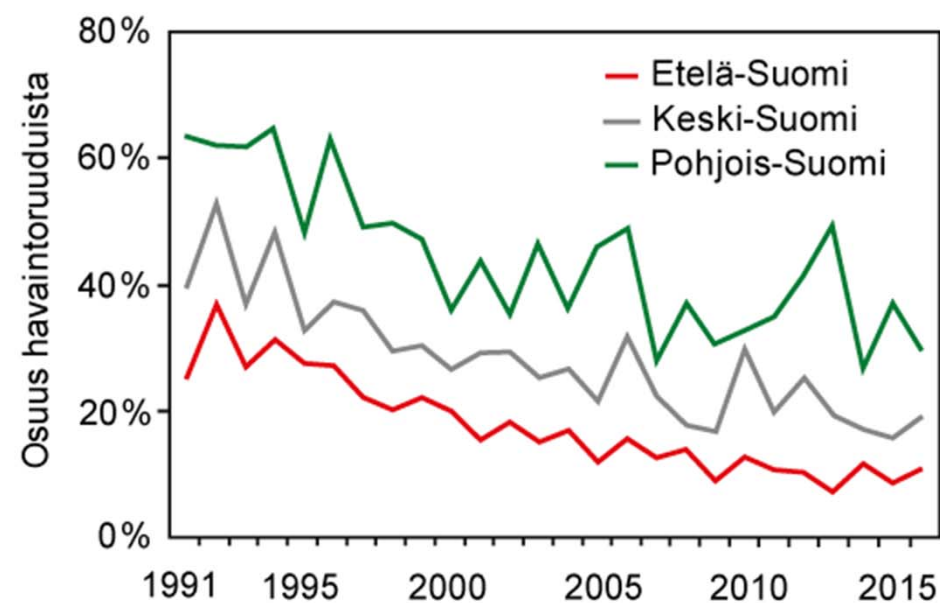
Lähde: Valtakunnan metsien inventointi (VMI)

LINNUT JA PERHOSET

suolinnut

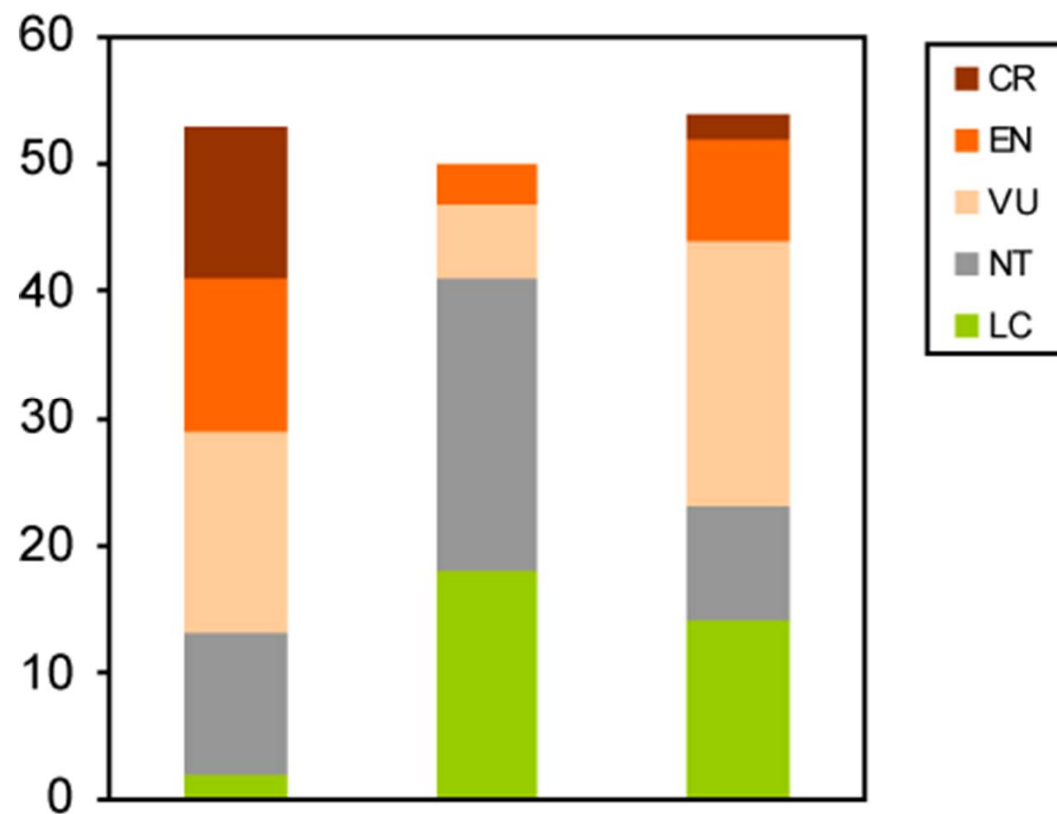

suoperhoset

UHANALAISET SUOTYYPIT

Etelä-Suomi pohjoinen koko maa

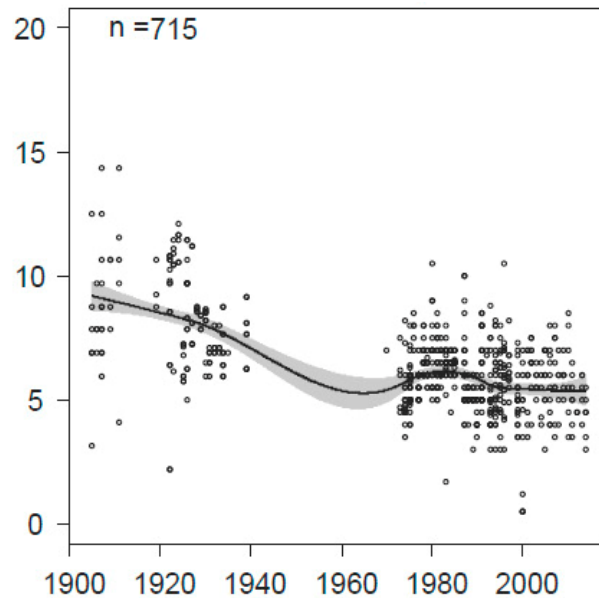

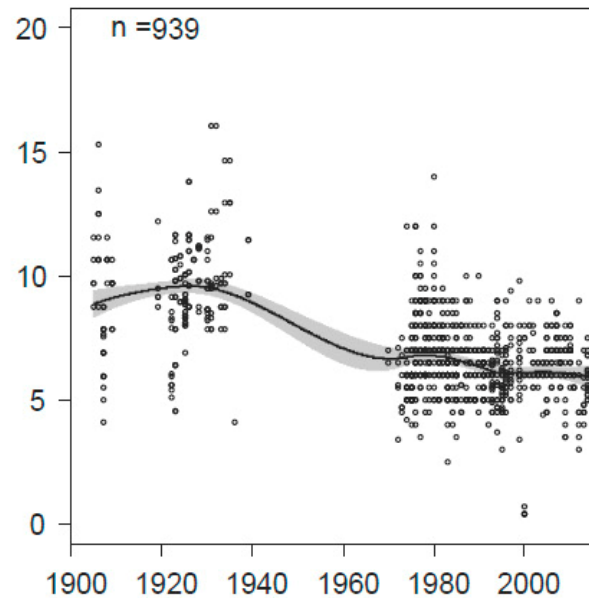
ITÄMERI

NÄKÖSYVYYS

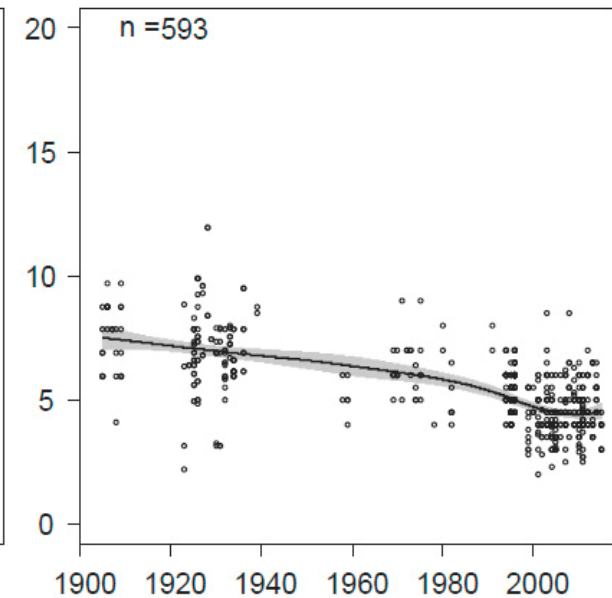
Pohjanlahti

Pohjanmeri

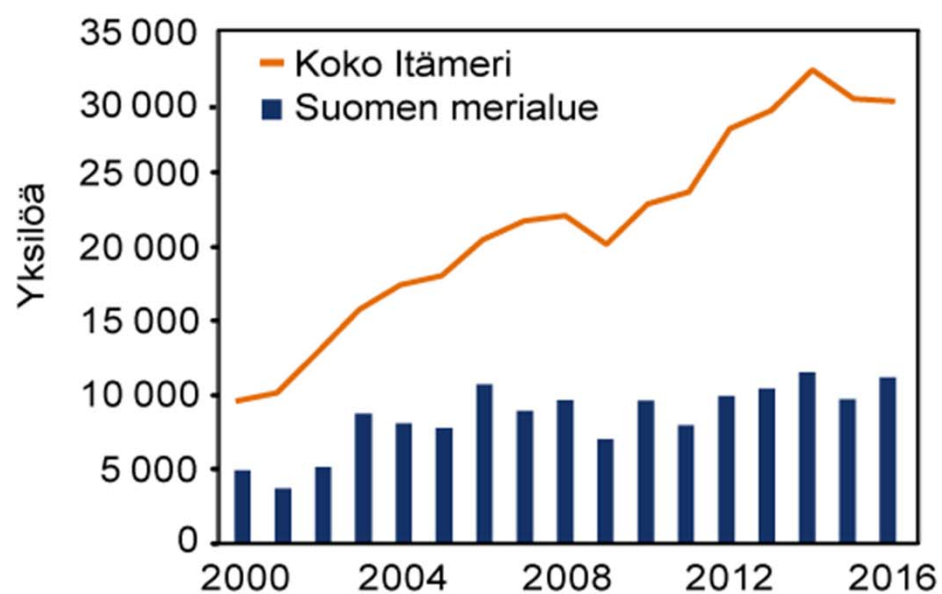
Suomenlahti

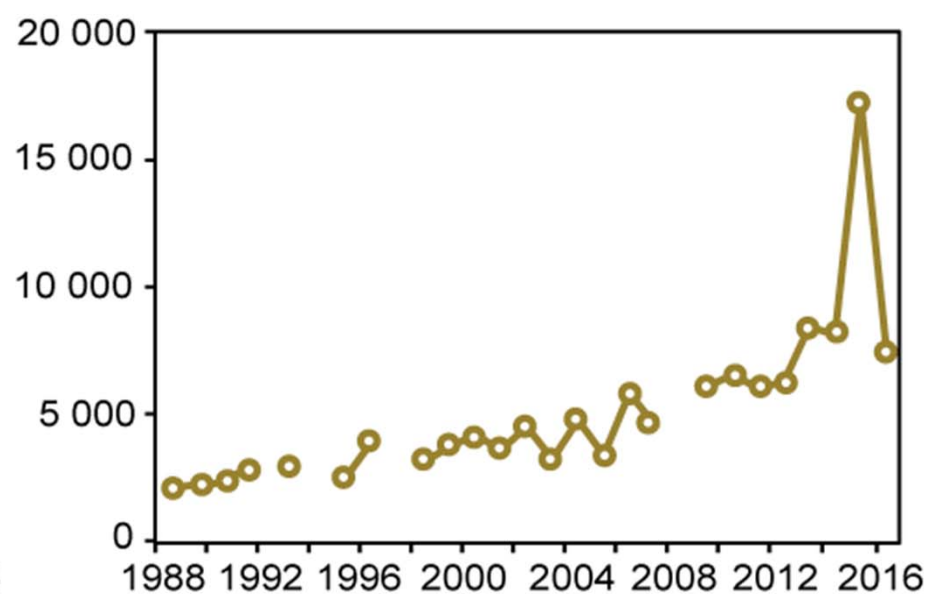
Fleming-Lehtinen, V. 2016. *Secchi depth in the Baltic Sea – an indicator of eutrophication*. University of Helsinki, Faculty of Biological and Environmental Sciences, Helsinki. 42 pages.

HYLKEET

Harmaahylkeet Itämerellä

Norpat Perämerellä

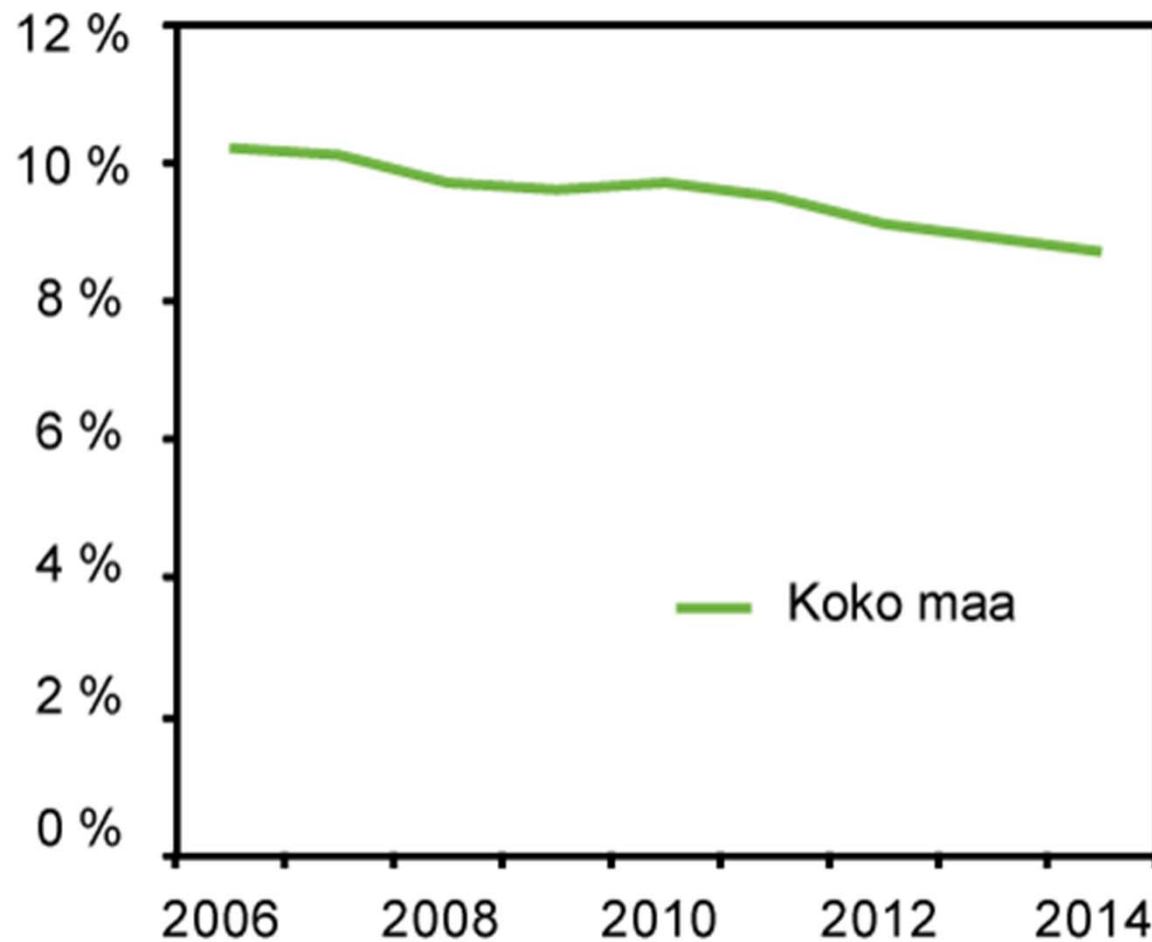
Lähde: Luonnonvarakeskus

MAATALOUSELINYMPÄRISTÖT

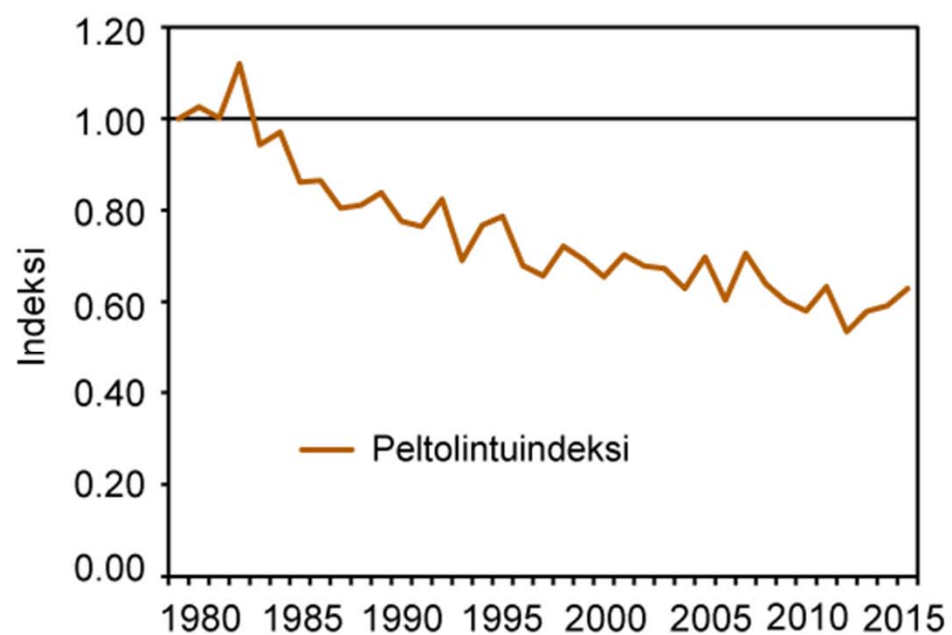
LUONNOLLE ARVOKAS MAATALOUSMAA

(EUn HNV maatalouselinympäristöt)

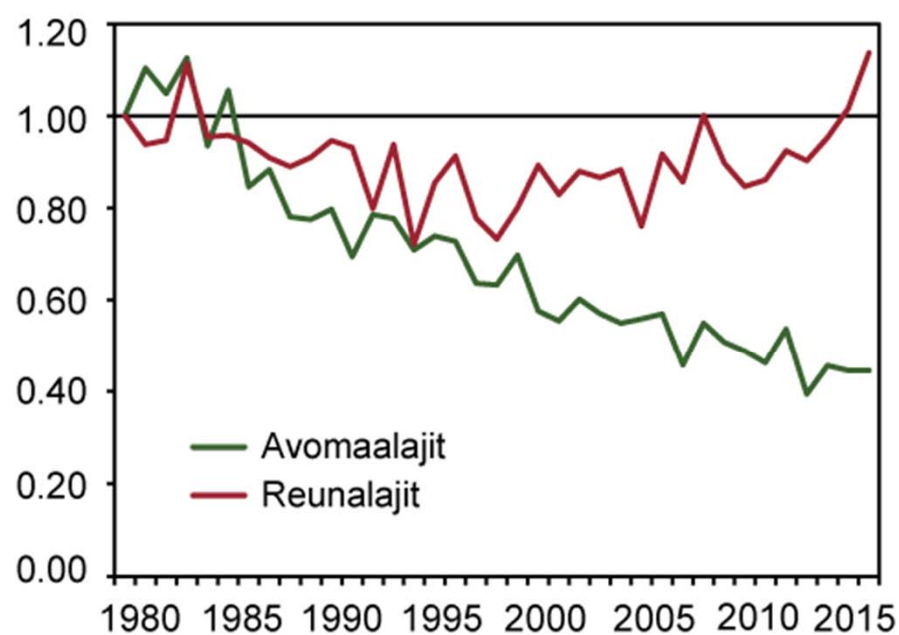

LINNUT

Peltolinnut

Avomaa vs reunalajit

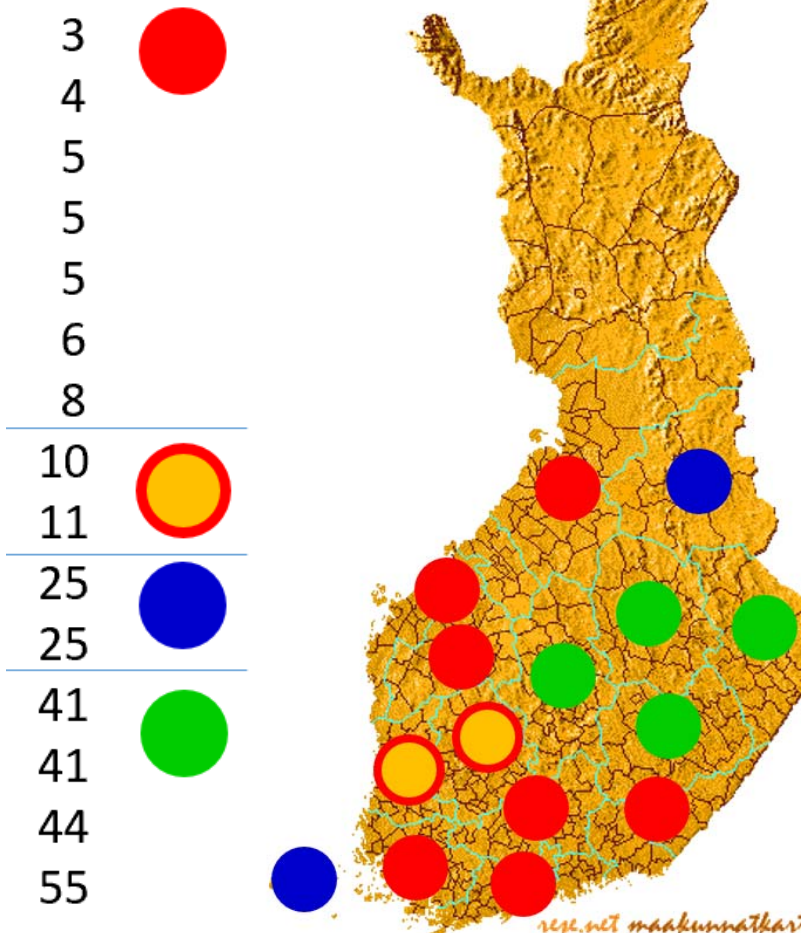

Lähde: Luomus

Pölyttäjät

Mehiläispesiä

% tarpeesta

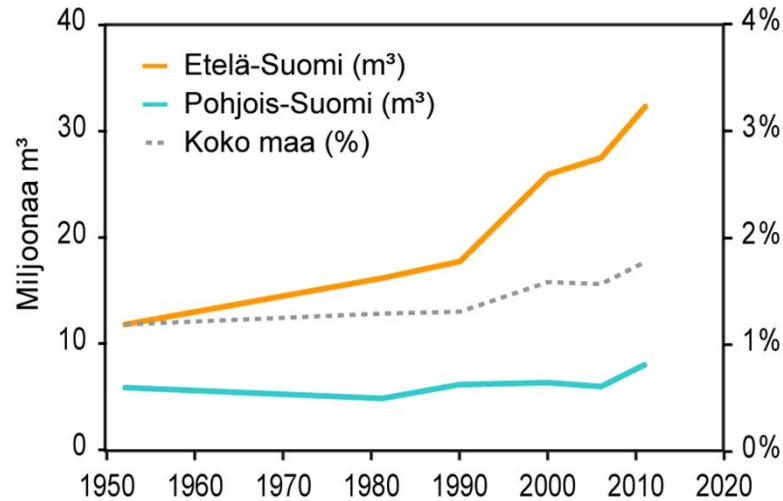

Luonnonpölyttäjät

- Kannat laskeneet
- 1/3 mesipistiäisistä uhanalaisia
- Torjunta-aineet
- Lämpimät talvet
- Pesäpaikkojen kato

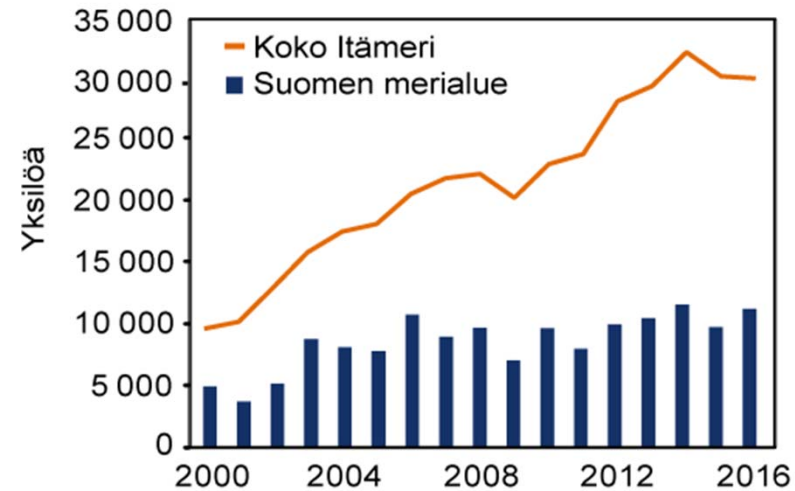
OLEMME ONNISTUNEET...

haavan määrä metsissä

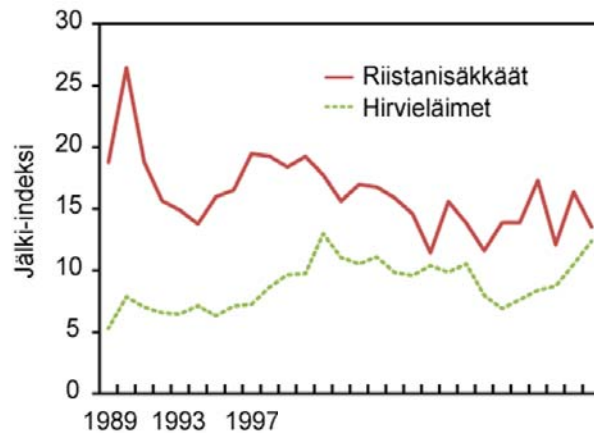

Lähde: Luonnonvarakeskus

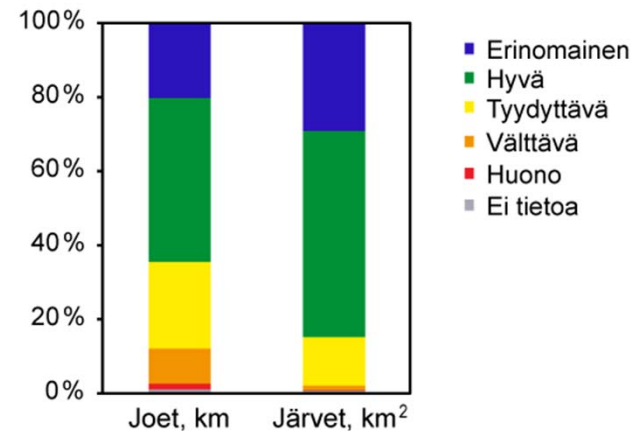
harmaahylkeet

hirvieläimet

sisävesien ekologinen tila

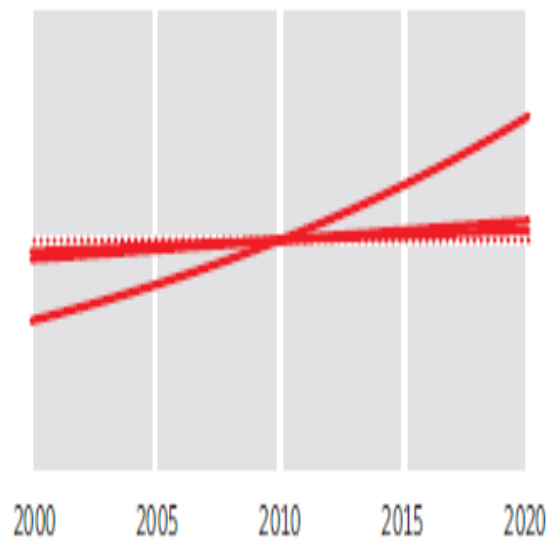
GLOBALIT YMPÄRISTÖN TRENDIT

YKn 4. biodiversiteettikatsaus

Ympäristön tila

paineet

suojelutoimenpiteet

PAINEITA

Elinympäristöjen väheneminen ja pirstoutuminen

Ilmastonmuutos

Saasteet ja kemikalisoituminen

Resurssien liikkakäyttö

Vieraslaajit

jne.

METSO vs BIOTALOUS

2017

Suojeltu 3388 ha

Kemera 1855 ha

2008-2017

Suojeltu 51500 ha

**Runkopuun korjuun lisäys
n. + 15 000 000 m³ / vuosi**

300 m³ / ha

⇒ 50 000 ha / vuosi

10 x pinta-ala

BIODIVERSITEETTI JA MAATALOUS

Pölyttäjäkato: rypsin sato -30% Varsinais-Suomessa

Tehomaatalouden osuus pinta-alasta

Luonnonpölyttäjien kato

Mehiläispesien matala määrä

Neonikotinoidi torjunta-aineet

Hyönteispölytys

- Marjat: sato + 1/3
- Oljykasvit: +1/3
- Kumina, jne: x2

LOHIKALAT – vaellusreitit tukittu

Norjan lohen myynti Suomessa 2016 (LUKE): 25 Mkg
375 M€ / v

YHTEISKUNNAN TAHTOTILA

LUONNON TILA vs TALOUS

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Hallinnonalan budjetti

2011	2018
n. 332 M€	184 M€

Yritystuet

4100 – 9000 M€

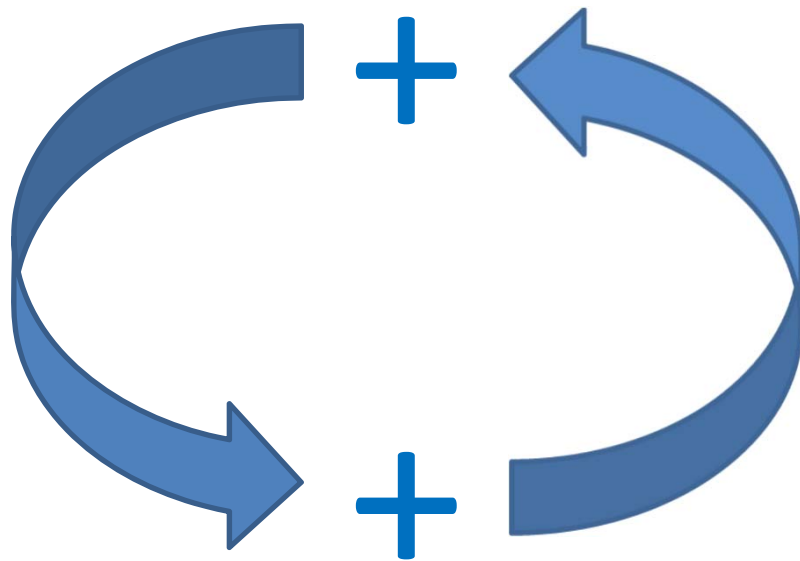
20 - 50x

ILMASTONMUUTOS JA BIODIVERSITEETTI

Ensimmäinen kerta havaintohistoriassa: Jäämeri lainehtii vapaana Grönlannin pohjoispuolella

Grönlannin pohjoispuolista Jäämerta on pidetty viimeisenä paikkana, jossa kuumakaan kesä ei sulata ikijäätä.

TRENDIT, KV SITOUUMUKSET, ETIIKKA JA RISKI
VS
LYHYEN TÄHTÄIMEN "TALOUSHYÖDYT"

Onko mitään syytä uskoa trendien kääntyvän?